

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-51-23
UD381

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 2257 oraz z 2023 r. poz. 261) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ustawa określa również zasady ochrony:

- 1) międzysystemowego Gazociągu Bałtyckiego (Baltic Pipe) stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Danii wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej;
- 3) wykorzystywanych w wyłącznej strefie ekonomicznej sztucznych wysp, wszelkiego rodzaju konstrukcji i urządzeń przeznaczonych do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również innych przedsięwzięć w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności w celach energetycznych, w tym morskich farm wiatrowych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1050 i 2687), zwanej dalej „ustawą o promowaniu”, i zespołów urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy o promowaniu, oraz podmorskich sieci elektroenergetycznych i światłowodowych lub rurociągów, a także związanej z nimi infrastruktury;
- 4) terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawę z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych oraz ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw.

2) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. W celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego:

- 1) statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze,
- 2) międzysystemowemu Gazociągowi Bałtyckiemu (Baltic Pipe), stanowiącemu połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Danii, wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) obiektom, urządzeniom i instalacjom wchodzącym w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- 4) wykorzystywanym w wyłącznej strefie ekonomicznej sztucznym wyspom, wszelkiego rodzaju konstrukcjom i urządzeniom przeznaczonym do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również innym przedsięwzięciom w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności w celach energetycznych, w tym morskim farmom wiatrowym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o promowaniu i zespołom urządzeń służącym do wyprowadzenia mocy w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy o promowaniu, oraz podmorskim sieciom elektroenergetycznym i światłowodowym lub rurociągami, a także związanej z nimi infrastrukturze,
- 5) terminalowi regazyfikacyjnemu skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu
– powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym, w przypadku gdy siły i środki Policji oraz Straży Granicznej są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może podjąć decyzję o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków, do zatopienia tego statku lub obiektu pływającego włącznie.

2. Wniosek o podjęcie decyzji o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, może być skutecznie przekazany także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5

ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.

3. O podjęciu decyzji o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, Minister Obrony Narodowej powiadamia niezwłocznie Prezesa Rady Ministrów.

4. Decyzję o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, Minister Obrony Narodowej przekazuje Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych w formie pisemnej w postaci papierowej, ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, określając w szczególności:

- 1) oddziały lub pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej niezbędne do wykonania decyzji, zwane dalej „zgrupowaniem zadaniowym”, i ich zadania;
- 2) środki będące na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej obejmujące środki przymusu bezpośredniego, broń i inne uzbrojenie, które mogą być użyte, oraz ewentualne ograniczenia dotyczące ich użycia.

5. W przypadku gdy decyzja o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, została przekazana ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, wymaga ona niezwłocznego potwierdzenia w formie pisemnej w postaci papierowej.

6. Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych niezwłocznie powiadamia Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, dyrektorów właściwych urzędów morskich oraz właściwe terytorialnie organy administracji rządowej

o planowanych do podjęcia przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej działaniach, w zakresie niezbędnym do zorganizowania współdziałania organów chroniących obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Rozkaz o użyciu środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, wydaje niezwłocznie Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych. Rozkaz wydaje się adekwatnie do zagrożenia, w granicach określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, po rozpatrzeniu całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym, z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych, traktując możliwość zatopienia statku lub obiektu pływającego jako środka ostatecznego.

8. Rozkaz o użyciu środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia niebezpieczeństwa grożącego obiektom, o których mowa w ust. 1, może być przekazany ze skutkiem wiążącym także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a jego treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.”;

3) po art. 27 dodaje się art. 27¹ i 27² w brzmieniu:

„Art. 27¹. 1. W celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego:

- 1) statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze,
- 2) międzysystemowemu Gazociągowi Bałtyckiemu (Baltic Pipe), stanowiącemu połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Danii, wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) obiektom, urządzeniom i instalacjom wchodzącym w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- 4) wykorzystywanym w wyłącznej strefie ekonomicznej sztucznym wyspom, wszelkiego rodzaju konstrukcjom i urządzeniom przeznaczonym do rozpoznawania

lub eksploatacji zasobów, jak również innym przedsięwzięciom w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności w celach energetycznych, w tym morskim farmom wiatrowym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o promowaniu i zespołom urządzeń służącym do wyprowadzenia mocy w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy o promowaniu, oraz podmorskim sieciom elektroenergetycznym i światłowodowym lub rurociągom, a także związanej z nimi infrastrukturze,

- 5) terminalowi regazyfikacyjnemu skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu – powstałego na skutek działania obcych okrętów wojennych lub obcych wojskowych obiektów pływających Minister Obrony Narodowej może podjąć decyzję o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków, do zatopienia tego okrętu lub obiektu pływającego włącznie.

2. Przepisy art. 27 ust. 3–8 stosuje się.

Art. 27². 1. W przypadkach, o których mowa w art. 27 ust. 1 i art. 27¹ ust. 1, użycie środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia, będących na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jest środkiem ostatecznym i następuje w sposób:

- 1) minimalizujący spowodowanie zagrożenia życia lub zdrowia osób postronnych;
- 2) wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobom, przeciwko którym środki zostały użyte;
- 3) ograniczający zniszczenie statku lub obiektu pływającego użytego jako środek ataku o charakterze terrorystycznym, innych statków, obiektów portowych i portów oraz związanej z nimi infrastruktury.

2. Ograniczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2 i 3 nie stosuje się:

- 1) w przypadku, o którym mowa w art. 27¹ ust. 1, lub
- 2) jeżeli jest to niezbędne dla przeciwdziałania bezpośredniemu, bezprawnemu, gwałtownemu zamachowi na życie lub zdrowie człowieka lub do uwolnienia zakładnika, lub
- 3) w przypadku uzasadnionego podejrzenia o:
 - a) obecności na statku lub obiekcie pływającym urządzenia wybuchowego,
 - b) zamiarze niezwłocznego i nieuchronnego wykorzystania statku lub obiektu pływającego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym.

3. Od stosowania środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia należy odstąpić, gdy cel ich zastosowania został osiągnięty.

4. Jeżeli w wyniku użycia środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia nastąpiło zranienie osoby albo wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia, dowódca zgrupowania zadaniowego zapewnia udzielenie osobie poszkodowanej niezbędnej pierwszej pomocy medycznej, wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

5. Jeżeli w wyniku użycia środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia nastąpiła konieczność udzielenia osobie poszkodowanej niezbędnej pomocy medycznej, nastąpiła śmierć osoby lub wyrządzona została szkoda w mieniu znacznej wartości, dowódca zgrupowania zadaniowego niezwłocznie:

- 1) zapewnia zabezpieczenie miejsca zdarzenia, w tym przed dostępem osób postronnych;
- 2) zapewnia zabezpieczenia śladów i dowodów zastosowania środków przymusu bezpośredniego i broni;
- 3) powiadamia Dowódcę Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 295) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zadania Ministra Obrony Narodowej w zakresie ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych przy pomocy Dyżurnego Dowódcy Obrony Powietrznej.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej jest oficer Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczony do pełnienia służby w systemie obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej i wykonywania funkcji narodowego przedstawiciela władz państwowych w Zintegrowanym Systemie Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.”;

2) w art. 18a po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Lot, na który Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych udzielił zezwolenia, może być wykonany w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej dostępnej dla ruchu lotniczego zgodnie z zasadami korzystania z tej przestrzeni określonymi w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, a także określonymi

w ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych i innych umowach zawartych w sposób przez nie dopuszczony.”;

3) art. 18b otrzymuje brzmienie:

„Art. 18b. 1. Obcy wojskowy statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową i wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej bez zezwolenia, o którym mowa w art. 18a ust. 1, lub niezgodnie z warunkami tego zezwolenia, może być wezwany przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym do:

- 1) opuszczenia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) odpowiedniej zmiany kierunku lub wysokości lotu;
- 3) lądowania na wskazanym przez ten organ lotnisku;
- 4) wykonania innych poleceń, mających na celu zaprzestanie naruszania przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku niezastosowania się do któregośkolwiek z wezwań i poleceń obcy wojskowy statek powietrzny może być przechwycony przez wojskowy statek powietrzny wydzielony z Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, który wykonuje zadania nadzoru przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „statkiem przechwytyjącym”. Przechwycenie polega na identyfikacji statku powietrznego, nawiązaniu z nim łączności radiowej i kontaktu wzrokowego oraz naprowadzeniu go na właściwy kierunek lub wysokość lotu albo wymuszeniu lądowania na wskazanym lotnisku.

3. W przypadku niezastosowania się do któregośkolwiek z wezwań i poleceń oraz niezastosowania się do czynności, o których mowa w ust. 2, przechwycony obcy wojskowy statek powietrzny może być:

- 1) ostrzeżony strzałami ostrzegawczymi przez statek przechwytyjący, a w przypadku dalszego niezastosowania się do wezwania – zniszczony;
- 2) zniszczony bez dokonania czynności, o których mowa w ust. 2 i w pkt 1, jeżeli:
 - a) dokonuje zbrojnego ataku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) manewruje na pozycję dogodną do ataku, o którym mowa w lit. a,
 - c) wykonuje lot rozpoznawczy mający na celu umożliwienie podjęcia działania, o którym mowa w lit. a.

4. Decyzję o zastosowaniu środków, o których mowa w ust. 2 i 3, podejmuje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych w formie rozkazu. Rozkaz wydaje się

adekwatnie do zagrożenia, w granicach określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, po rozpatrzeniu całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym, z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych, traktując możliwość zniszczenia statku powietrznego jako środek ostateczny.

5. W rozkazie, o którym mowa w ust. 4, wskazuje się uzbrojenie właściwe do wykonania zadania, którego użycie pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia niepożądanych szkód.”;

4) po art. 18b dodaje się art. 18ba–18bl w brzmieniu

„Art. 18ba. 1. Jeżeli obcy wojskowy statek powietrzny atakuje statek przechwytyjący, decyzję o jego zniszczeniu podejmuje dowódca statku przechwytyjącego.

2. W przypadku utraty łączności z organem dowodzenia obroną powietrzną, jeżeli obcy wojskowy statek powietrzny wykonuje czynności wchodzące w zakres zdarzeń, o których mowa w art. 18b ust. 3 pkt 2, lub manewruje na pozycję dogodną do ataku przeciwko statkowi przechwytyjącemu, decyzję o zniszczeniu obcego wojskowego statku powietrznego podejmuje dowódca statku przechwytyjącego.

Art. 18bb. 1. Obcy cywilny statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze lub umowami międzynarodowymi, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, może być wezwany przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym do:

- 1) opuszczenia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) odpowiedniej zmiany kierunku lub wysokości lotu;
- 3) lądowania na wskazanym przez ten organ lotnisku;
- 4) wykonania innych poleceń mających na celu zaprzestanie naruszania przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Obcy cywilny statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową i nie zastosował się do wezwań lub poleceń oraz może być użyty jako środek ataku o charakterze terrorystycznym, kwalifikuje się jako obiekt powietrzny typu RENEGADE.

3. Obiekt powietrzny typu RENEGADE kwalifikuje się do następujących kategorii:
- 1) „Podejrzany RENEGADE” – w przypadku wykrycia obcego cywilnego statku powietrznego o nieokreślonych intencjach albo spełniającego dwa lub więcej z poniżej wymienionych warunków:
 - a) narusza plan lotu,
 - b) odmawia wykonania lub nie reaguje na polecenia państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym, cywilnych i wojskowych lotniskowych organów służby ruchu lotniczego lub organów dowodzenia obroną powietrzną,
 - c) niespodziewanie zmienia parametry lotu,
 - d) nastąpiła przerwa w korespondencji radiowej, szczególnie w połączeniu ze zmianą parametrów lotu,
 - e) nastąpiła zmiana kodów transpondera radaru wtórnego lub nadmierne wykorzystywanie sygnału identyfikacji, bez uprzedniej zgody państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym,
 - f) załoga używa niestandardowej terminologii lub odnotowano inne niezgodne z procedurą zmiany w korespondencji radiowej,
 - g) nastąpił wybór w modzie 3/A kodu 7500 (uprowadzony statek powietrzny), 7600 (utrata łączności), 7700 (sytuacja awaryjna),
 - h) nastąpił przekaz radiowy nie dotyczący procedur lotniczych,
 - i) nastąpiło przerwanie lub zaprzestanie emitowania sygnałów z transpondera radaru wtórnego,
 - j) otrzymano zawiadomienie od innych organów władzy publicznej, państw sąsiednich lub organizacji międzynarodowych albo instytucji pozarządowych o zamiarach statku powietrznego,
 - k) otrzymano nieokreśloną groźbę użycia przemocy za pośrednictwem strony trzeciej,
 - l) otrzymano zawiadomienie o umieszczeniu na pokładzie statku powietrznego przedmiotu, urządzenia, substancji lub innego materiału niebezpiecznego, które mogą zostać użyte do ataku o charakterze terrorystycznym;
 - 2) „Prawdopodobny RENEGADE” – w przypadku gdy jest spełniony przynajmniej jeden z poniżej wymienionych warunków:
 - a) wykryto również inne statki powietrzne, które nie wykonują poleceń państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym,

- b) obcy cywilny statek powietrzny zakwalifikowany jako „Podejrzany RENEGADE” w dalszym ciągu nie wykonuje poleceń państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym lub organu dowodzenia obroną powietrzną,
 - c) obcy cywilny statek powietrzny odmawia wykonania poleceń lub nie reaguje na polecenia i przekazywane znaki dowódcy statku przechwytyjącego;
- 3) „Potwierdzony RENEGADE” – w przypadku gdy spełnia on jednocześnie niżej wymienione warunki:
- a) przechwycony i rozpoznany obcy cywilny statek powietrzny w dalszym ciągu nie wykonuje poleceń dowódcy statku przechwytyjącego, państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym oraz organów dowodzenia obroną powietrzną,
 - b) posiadane informacje potwierdzają bez żadnych wątpliwości, że obcy cywilny statek powietrzny ma być użyty jako środek ataku o charakterze terrorystycznym.

4. Atakiem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.²⁾).

Art. 18bc. 1. Obcy cywilny statek powietrzny zakwalifikowany co najmniej do kategorii „Podejrzany RENEGADE” może być przechwycony przez statek przechwytyjący. Przechwycenie polega na identyfikacji statku powietrznego, nawiązaniu z nim łączności radiowej i kontaktu wzrokowego oraz naprowadzeniu go na właściwy kierunek lub wysokość lotu albo wymuszeniu lądowania na wskazanym lotnisku.

2. Uprawnionym do podjęcia decyzji dotyczącej przechwycenia obcego cywilnego statku powietrznego zakwalifikowanego co najmniej do kategorii „Podejrzany RENEGADE” jest Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych.

Art. 18bd. 1. W przypadku niezastosowania się przez obcy cywilny statek powietrzny zakwalifikowany co najmniej do kategorii „Prawdopodobny RENEGADE” do wezwań i poleceń oraz czynności, o których mowa art. 18bc ust. 1, można podjąć decyzję o oddaniu strzałów ostrzegawczych w kierunku tego statku powietrznego.

2. Uprawnionym do podjęcia decyzji o oddaniu strzałów ostrzegawczych w kierunku obcego cywilnego statku powietrznego zakwalifikowanego co najmniej do kategorii „Prawdopodobny RENEGADE” jest Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 818 i 852.

Art. 18be. W przypadku dalszego niezastosowania się przez obcy cywilny statek powietrzny z pasażerami na pokładzie zakwalifikowany co najmniej do kategorii „Prawdopodobny RENEGADE” do wezwań i poleceń oraz czynności, o których mowa w art. 18bc ust. 1, lub po oddaniu strzałów ostrzegawczych statek przechwytyjący eskortuje ten statek powietrzny do czasu jego lądowania na lotnisku lub opuszczenia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18bf. W przypadku niezastosowania się przez obcy statek cywilny zakwalifikowany do kategorii „Potwierdzony RENEGADE” do wezwań i poleceń oraz czynności, o których mowa w art. 18bc ust. 1, a także po oddaniu strzałów ostrzegawczych, Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych może podjąć decyzję o zniszczeniu obcego cywilnego statku powietrznego, jeżeli są spełnione łącznie następujące przesłanki:

- 1) z okoliczności zdarzenia wynika, że obcy cywilny statek powietrzny zostanie wykorzystany jako środek ataku o charakterze terrorystycznym;
- 2) atakowi temu nie można zapobiec za pomocą innych dostępnych środków;
- 3) obcy cywilny statek powietrzny nie posiada żadnych osób na pokładzie lub na jego pokładzie znajdują się wyłącznie osoby zamierzające użyć tego statku jako środka ataku o charakterze terrorystycznym.

Art. 18bg. 1. Decyzję o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 18bc–18bf, Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych podejmuje w formie rozkazu. Rozkaz wydaje się adekwatnie do zagrożenia, w granicach określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, po rozpatrzeniu całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym, z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych, traktując możliwość zniszczenia statku powietrznego jako środek ostateczny.

2. W rozkazie, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się uzbrojenie właściwe do wykonania zadania, którego użycie pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia niepożądanych szkód.

Art. 18bh. 1. Obcy cywilny statek powietrzny zmuszony do lądowania na lotnisku międzynarodowym, jego załogę i ładunek oraz pasażerów i ich bagaże podmiot zarządzający lotniskiem przekazuje Straży Granicznej.

2. Obcy cywilny statek powietrzny zmuszony do lądowania na lotnisku innym niż lotnisko międzynarodowe lub na lądowisku, jego załogę i ładunek oraz pasażerów i ich bagaże podmiot zarządzający lotniskiem lub użytkownik lądowiska przekazuje Policji, powiadamiając o tym zdarzeniu organ Straży Granicznej.

Art. 18bi. Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej współdziała z Państwową Agencją Żeglugi Powietrznej przez prowadzenie ciągłej bieżącej wymiany informacji w zakresie:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa lotów statków powietrznych w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wymiany informacji o sytuacji powietrznej oraz o planowanych i wykonywanych lotach obcych wojskowych statków powietrznych w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) przestrzegania ustalonych procedur koordynacji i identyfikacji oraz przekazywania odpowiedzialności nad lotem statków przechwytyjących w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wykorzystania przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez dyżurne siły i środki systemu obrony powietrznej w celu:
 - a) priorytetowego udostępnienia przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz zapewnienia bezpieczeństwa dla statków przechwytyjących realizujących zadania wojskowego nadzoru przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) zastosowania naziemnych środków systemu obrony powietrznej wobec statków powietrznych nieprzestrzegających przepisów wykonywania lotów obowiązujących w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18bj. 1. Jeżeli umowy międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowią inaczej, decyzję o opuszczeniu przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez polskie statki przechwytyjące oraz o przekroczeniu granicy państwowej i locie w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez wojskowe statki przechwytyjące państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego realizujące zadania w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w celu przeciwdziałania wojskowym i cywilnym statkom powietrznym podejmuje Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej.

2. Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej decyduje o wyborze lotniska, na które sprowadza się obce cywilne i obce wojskowe statki powietrzne zmuszone do lądowania przez statki przechwytyjące.

3. W przypadku podejmowania decyzji o wyborze lotniska cywilnego, na które sprowadza się obce cywilne i obce wojskowe statki powietrzne zmuszone do lądowania przez statki przechwytyjące, Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej współdziała z państwowym organem zarządzania ruchem lotniczym.

4. Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej, stosownie do spełnienia przez obcy cywilny statek powietrzny kryteriów, kwalifikuje obiekt powietrzny do odpowiedniej kategorii RENEGADE.

5. Zakwalifikowanie statku powietrznego do odpowiedniej kategorii RENEGADE następuje na podstawie informacji posiadanych przez Dyżurnego Dowódcę Obrony Powietrznej oraz przeprowadzonej przez niego analizy sytuacji.

6. Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej otrzymuje informacje o sytuacji powietrznej od państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym oraz o zagrożeniach od właściwych organów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub innych organów państwowych Rzeczypospolitej Polskiej zapewniających bezpieczeństwo państwa.

7. W analizie sytuacji powietrznej Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej uwzględnia również informacje otrzymywane od właściwych organów Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i innych organów międzynarodowych lub innych państw.

8. W przypadku zakwalifikowania statku powietrznego znajdującego się w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej do odpowiedniej kategorii RENEGADE Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej może wnioskować do właściwego organu Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego o przekazanie uprawnień do dowodzenia siłami obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej wydzielonymi do Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz powiadamia Dowódcę Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych.

9. W przypadku wykrycia obcego wojskowego statku powietrznego naruszającego przestrzeń powietrzną Rzeczypospolitej Polskiej właściwy organ dowodzenia obroną powietrzną Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, w uzgodnieniu z Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej, może zdecydować o użyciu sił i środków wydzielonych

do Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego tylko do działań określonych w art. 18b ust. 2.

10. Decyzję o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 18b ust. 3, przez dyżurne siły i środki wydzielone do systemu obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej i Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego podejmuje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych. Decyzję tę Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej natychmiast przekazuje podległym dyżurnym siłom wydzielonym do systemu obrony powietrznej oraz właściwemu organowi dowodzenia obroną powietrzną Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Art. 18bk. 1. Pociski raketowe wystrzelone w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być zniszczone przez wojskowe środki obrony powietrznej, w tym przeciwlotniczej i przeciwraketowej, wydzielone z Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, które wykonują zadania nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Decyzję o zniszczeniu pocisku raketowego podejmuje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych w formie rozkazu. Rozkaz wydaje się adekwatnie do zagrożenia, w granicach określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych, po rozpatrzeniu całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku.

Art. 18bl. 1. Bezzałogowy statek powietrzny, który przekroczył granicę państwową i wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z obowiązującymi przepisami, może zostać zniszczony, unieruchomiony albo nad jego lotem może zostać przejęta kontrola.

2. Rozkaz o zastosowaniu środków, o których mowa w ust. 1, w sposób adekwatny do zagrożenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych wydaje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych, po rozpatrzeniu całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia oraz z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych. Uprawnienie to może być delegowane na podległych Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych dowódców.

3. W rozkazie, o którym mowa w ust. 2, wskazuje się uzbrojenie lub inny środek właściwy do wykonania zadania, którego użycie pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia niepożądanych szkód.

4. Do zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego albo przejęcia kontroli nad jego lotem można wykorzystywać środki niebędące na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11b:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa, zapewnienia nienaruszalności granicy państwowej, zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zakłócenia porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej lub na polskich obszarach morskich, w szczególności:”,

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Żołnierzom oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych kierowanych do pomocy Straży Granicznej przysługują w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań, wobec wszystkich osób, uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej określone w art. 11 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 5b lit. a i b, pkt 6, 7, 7a i 10, art. 14–18 oraz art. 23. Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej.

6. Użycie oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych w przypadkach określonych w ust. 1 ma być odpowiednie do stopnia zagrożenia.”;

2) w art. 11c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa, zapewnienia nienaruszalności granicy państwowej lub zagrożenia bezpieczeństwa publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej lub na polskich obszarach morskich, jeżeli Straż Graniczna nie dysponuje możliwością skutecznego przeciwdziałania zagrożeniu lub dokonaniu przestępstwa lub uzasadnia to

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347, 547 i 641.

rodzaj zagrożenia, mogą zostać użyte oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych w formie prowadzonego samodzielnie przeciwdziałania.”;

3) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Ilekroć w ustawie używa się określenia „statek”, należy przez to rozumieć urządzenie pływające, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2018 r. poz. 2175, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 261).

2. Sposób postępowania w sytuacjach określonych w art. 14–18 w stosunku do okrętów wojennych określają odrębne przepisy.

3. Straż Graniczna współdziała z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej na lądzie, w przestrzeni powietrznej oraz na morzu.

4. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 3, polega w szczególności na:

- 1) utrzymywaniu stałej łączności i przekazywaniu przez jednostki współdziałające informacji dotyczących:
 - a) wykrycia statków powietrznych – załogowych i bezzałogowych statków powietrznych, w szczególności: samolotów, śmigłowców, szybowców, lotni, balonów, sond, przelatujących przez granicę państwową na wysokości do 500 m,
 - b) zaobserwowanych awarii statków powietrznych oraz sygnałów wzywania pomocy,
 - c) planowanych lotów statków powietrznych na małych wysokościach w rejonie strefy nadgranicznej,
 - d) ujawnionych przestępstw i wykroczeń skierowanych przeciwko nienaruszalności granicy państwowej,
 - e) wykrycia jednostek pływających zagrażających pokojowi, porządkowi publicznemu lub bezpieczeństwu Rzeczypospolitej Polskiej,
 - f) wykrycia obcych okrętów wojennych i samolotów wojskowych na polskich obszarach morskich,
 - g) wykrycia w zasięgu obserwacji technicznej i wzrokowej nierozpoznanych obiektów nawodnych oraz statków powietrznych,
 - h) zaobserwowanych awarii jednostek pływających oraz sygnałów wzywania pomocy,

- i) zaobserwowanych zanieczyszczeń powierzchni na polskich obszarach morskich lub w rejonach zagrażających tym obszarom,
 - j) eksploatacji polskich obszarów morskich oraz naruszenia przez statki przepisów tych obszarów,
 - k) planowanych ćwiczeń;
- 2) udzielaniu pomocy statkom powietrznym znajdującym się w sytuacjach awaryjnych w strefie nadgranicznej;
 - 3) doskonaleniu metodyki wspólnego wykonywania zadań i czynności służbowych mających na celu przygotowanie do realizacji zadań, o których mowa w art. 11b i art. 11d.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej, uwzględniając zakres współdziałania oraz podmioty uprawnione do jego organizacji i koordynacji.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642) po art. 122a dodaje się art. 122b w brzmieniu:

„Art. 122b. 1. Statek powietrzny, który wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej w sposób odbiegający od ustalonej organizacji lotu i mogący stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wielu osób, może być wezwany przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym do:

- 1) odpowiedniej zmiany kierunku lub wysokości lotu;
- 2) lądowania na wskazanym przez ten organ lotnisku;
- 3) wykonania innych poleceń, mających na celu przywrócenie właściwego kierunku lub wysokości lotu.

2. Do przypadku niezastosowania się do któregokolwiek z wezwań lub poleceń oraz czynności, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 18b ust. 2, art. 18bb–18bj i art. 18bl ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 295).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1836 oraz z 2022 r. poz. 1261) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 7 wyrazy „jednostek regazyfikacyjnych skroplonego gazu ziemnego lub baz bunkrowania i przeładunku skroplonego gazu ziemnego, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 lit. b i c, art. 38 pkt 1 lit. d, pkt 2 lit. b–zo” zastępuje się wyrazami „jednostek regazyfikacyjnych skroplonego gazu ziemnego, baz bunkrowania i przeładunku skroplonego gazu ziemnego lub budynku dla załóg jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 lit. b i c, art. 38 pkt 1 lit. d, pkt 2 lit. b–zp”;
- 2) w art. 38 w pkt 2 w lit. zo średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. zp w brzmieniu:

„zp) budowa budynku dla załóg jednostek pływających Straży Granicznej wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, w tym nabrzeżem dla postoju jednostek pływających Straży Granicznej, na terenie portu morskiego w Świnoujściu, na potrzeby realizowania przez Straż Graniczną obowiązków w zakresie ochrony obiektów portowych;”.

Art. 6. W ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 202 i 547) w art. 3 po pkt 5 dodaje się pkt 5a i 5b w brzmieniu:

- „5a) ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642 oraz z 2023 r. ...) – w zakresie działań podejmowanych przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 122b ustawy;
- 5b) ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 2257 oraz z 2023 r. poz. 261 i ...) – w zakresie działań podejmowanych przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 27–27² ustawy;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. 1. Działania antyterrorystyczne na zasadach określonych w ustawie mogą być prowadzone również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, na akwenach w polskiej strefie odpowiedzialności SAR zgodnie z Międzynarodową konwencją

o poszukiwaniu i ratownictwie morskim, sporządzoną w Hamburgu dnia 27 kwietnia 1979 r. (Dz. U. z 1988 r. poz. 184 i 185), i w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej.

2. Służby ratownicze prowadzą w zakresie swoich kompetencji działania w polskiej strefie odpowiedzialności SAR i w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej zmierzające do usunięcia skutków zdarzenia o charakterze terrorystycznym i w tym zakresie współdziałają ze sobą oraz ze służbami prowadzącymi działania antyterrorystyczne.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1590 oraz z 2021 r. poz. 922) w art. 5 w ust. 1 pkt 6–10 otrzymują brzmienie:

- „6) w 2023 r. – 10 000 000 zł;
- 7) w 2024 r. – 1 000 000 zł;
- 8) w 2025 r. – 1 000 000 zł;
- 9) w 2026 r. – 1 000 000 zł;
- 10) w 2027 r. – 1 000 000 zł.”.

Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 19 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art 19 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Inwestycje polegające na budowie budynku dla załóg jednostek pływających Straży Granicznej wraz z nabrzeżem dla postoju jednostek pływających Straży Granicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, przygotowywane i realizowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jako inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy terminalu, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy zmienianej w art. 5, stają się inwestycją, o której mowa w art. 38 pkt 2 lit. zp ustawy zmienianej w art. 5. Wszystkie czynności dokonane w postępowaniach dotyczących przygotowywania lub realizacji tej inwestycji pozostają w mocy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba wprowadzenia projektowanych rozwiązań wynika zarówno z konieczności zapewnienia Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej (dalej jako „SZ RP”) możliwości skutecznego oddziaływania na zagrożenia terrorystyczne z morza i powietrza, których nie można zneutralizować środkami pozostającymi w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jak i z konieczności zapewnienia państwu możliwości korzystania ze zdolności SZ RP do przeciwdziałania współczesnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa państwa, które wymykają się ustalonym schematom i uniemożliwiają podejmowanie działania w ramach istniejącego porządku prawnego.

Brak jest przepisów prawnych upoważniających do użycia SZ RP w celu neutralizacji tych zagrożeń, przy jednoczesnym braku możliwości zastosowania w tym celu innych środków. Państwo powinno mieć możliwość wykorzystania SZ RP do zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego, co wiąże się z koniecznością zapewnienia tym siłom możliwości skutecznego operowania w czasie pokoju oraz oddziaływania na zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, których nie można zneutralizować środkami pozostającymi w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Projektowane zmiany mają charakter systemowy i zmierzają do uregulowania sytuacji, w których SZ RP mogą prowadzić w czasie pokoju działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa państwa.

To, że taki atak nie miał jeszcze w naszym kraju miejsca, nie oznacza, że państwo nie powinno mieć rozwiązań prawnych, z których w takiej sytuacji będzie można skorzystać. Obowiązujące przepisy nie zapewniają również w wystarczający sposób bezpieczeństwa prawnego dowódcom i żołnierzom podejmującym działania w ramach neutralizacji zagrożeń. Projektowane zmiany mają charakter systemowy i zmierzają do uregulowania sytuacji, w których SZ RP mogą zostać użyte do neutralizacji zagrożenia terrorystycznego normowanego zmienianymi ustawami.

Należy podkreślić, że projektowane przepisy mają także zapewnić możliwość skutecznego oddziaływania SZ RP na zagrożenia związane z atakami na szeroko pojętą infrastrukturę energetyczną znajdującą się na morzu, tj.: międzysystemowy Gazociąg Bałtycki (*Baltic Pipe*), obiekty, urządzenia i instalacje wchodzące w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, a także wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej: sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, morskie

farmy wiatrowe, podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe, rurociągi, a także związaną z nimi infrastrukturę.

Projektowane przepisy mają na celu umożliwienie SZ RP podejmowania działań mających na celu uniemożliwienie przeprowadzenia ataków skutkujących uszkodzeniem infrastruktury krytycznej, takich jak atak na Nord Stream, które spowodowałyby ograniczenie przepływu gazu ziemnego niezbędnego do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania gospodarki. W związku z tym jest niezbędne zabezpieczenie międzysystemowego Gazociągu Bałtyckiego (*Baltic Pipe*) oraz innej infrastruktury w polskiej strefie ekonomicznej w celu zapewnienia nieprzerwanych dostaw tego surowca. Do tej infrastruktury należy także zaliczyć infrastrukturę energetyczną znajdującą się na morzu, tj. wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, przedsięwzięcia w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, a także wykorzystywane w celach energetycznych morskie farmy wiatrowe i zespoły urządzeń służących do wyprowadzenia mocy. Zagrożenie atakami na tę infrastrukturę jest realne i może nastąpić w każdym czasie, w związku z czym jest niezbędne wprowadzenie właściwych procedur umożliwiających m.in. użycie SZ RP do wsparcia Straży Granicznej w ochronie tej infrastruktury.

W projekcie zaproponowano także przepisy dotyczące zapobiegania niebezpieczeństwom, które mogą grozić terminalowi regazyfikacyjnemu skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

W ramach zmian w ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 2257, z późn. zm.) nowelizowany jest art. 27, który przewiduje szczególne uprawnienia dla Ministra Obrony Narodowej ukierunkowane na zapobiegnięcie lub minimalizowanie skutków zdarzenia o charakterze terrorystycznym. Na podstawie tego przepisu Minister Obrony Narodowej może wydać decyzję o zastosowaniu przez SZ RP na polskich obszarach morskich niezbędnych środków (obecnie definiowanych jako środki przymusu bezpośredniego, broń i inne uzbrojenie), do zatopienia statku lub obiektu pływającego włącznie, w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, a także:

- 1) międzysystemowemu Gazociągowi Bałtyckiemu (*Baltic Pipe*) stanowiącemu połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Danii wraz

z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,

- 2) obiektom, urządzeniom i instalacjom wchodzącym w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- 3) wykorzystywanym w wyłącznej strefie ekonomicznej sztucznym wyspom, wszelkiego rodzaju konstrukcjom i urządzeniom przeznaczonym do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również innym przedsięwzięciom w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności w celach energetycznych, w tym morskim farmom wiatrowym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1050, z późn. zm.) i zespołom urządzeń służącym do wyprowadzenia mocy w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, oraz podmorskim sieciom elektroenergetycznym i światłowodowym lub rurociągom, a także związanej z nimi infrastrukturze,
- 4) terminalowi regazyfikacyjnemu skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu

– powstałego na skutek użycia tego statku lub obiektu pływającego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym. Jak wskazuje literalna treść przepisu, działanie Ministra Obrony Narodowej w tym zakresie jest ukierunkowane na zapobieganie oraz ewentualnie na skuteczne zażegnanie zagrożenia o charakterze terrorystycznym.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 27 w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego, w przypadku gdy siły i środki Straży Granicznej przewidziane w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.) są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej może wydać decyzję o zastosowaniu na polskich obszarach morskich niezbędnych środków, do zatopienia tego statku lub obiektu pływającego włącznie.

Ponadto, zgodnie z ust. 2 tego artykułu, Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy stosowaniu środków, o których mowa w art. 27 ust. 1, i sposób współdziałania organów, mając na względzie:

- 1) zapewnienie prawidłowego sposobu zastosowania tych środków oraz użycia ich wyłącznie w przypadku braku możliwości zapewnienia przestrzegania prawa polskiego w inny sposób;
- 2) sprawność i skuteczność współdziałania organów chroniących obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy ocenić, że uprawnienie wskazane w art. 27, przysługujące od 2008 r. Ministrowi Obrony Narodowej, a konkretnie SZ RP, do zatopienia statku lub obiektu pływającego, użytych jako środek ataku terrorystycznego, jest uprawnieniem bardzo istotnym, uwzględniając charakter tych obiektów powodujący praktycznie całkowity brak możliwości zatrzymania ich ruchu na krótkim odcinku przy odpowiednio dużym tonażu jednostki pływającej (jak również stopień skomplikowania konstrukcyjnego i topograficznego pokładów). Dlatego też to szczególne uprawnienie **wykracza poza działania kontrterrorystyczne, o których mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych** (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632), które zostały zawężone tylko i wyłącznie do oddziaływania (w zasadzie tylko kinetycznego) wobec sprawców oraz osób przygotowujących lub pomagających w dokonaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Biorąc pod uwagę nie tylko fizyczną możliwość oddziaływania na samych sprawców (co w przypadku dużej jednostki pływającej nie musi wcale prowadzić do jej zatrzymania i przez to uniknięcia ataku terrorystycznego), ale wszystkie skutki, jakie wynikają z zatopienia jednostki pływającej, należy uznać, że działanie SZ RP **będzie się w danej sytuacji mieściło w kategoriach podobnych do stanu wyższej konieczności**.

Należy wskazać, że normowana w art. 27 sytuacja jest odmienna od sytuacji dotyczącej statku powietrznego. Ze względu na możliwość podjęcia akcji ratowniczej uszkodzenie prowadzące do zatrzymania, a nawet zatopienia, statku pływającego nie musi zawsze oznaczać śmierci osób znajdujących się na pokładzie. Tym bardziej wszystkie prowadzone działania będą zmierzały do minimalizacji skutków działań przez podjęcie w sposób niezwłoczny akcji ratowniczej.

Zmiany w **ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich** sprowadzają się w istocie do przeniesienia do ustawy podstawowych uprawnień obecnie ujętych w **rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu postępowania i sposobu współdziałania organów w celu zapobieżenia niebezpieczeństwu grożącemu statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku**

terrorystycznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1139). W nowelizowanych przepisach przewidziano niezbędne mechanizmy mające wyeliminować zbyt dużą swobodę w podejmowaniu decyzji o użyciu środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia, które mogłyby być uznane za nadmierne i przez to nieakceptowalnie niebezpieczne dla osób postronnych. Są one bowiem ukierunkowane na neutralizację zagrożenia (w tym fizyczną), co z racji specyfiki może obejmować pozbawienie życia nie tylko terrorystów, ale również skutkować narażeniem na niebezpieczeństwo osób postronnych (nastąpi ingerencja w sferę najbardziej istotnych praw człowieka – prawo do nietykalności i wolności osobistej, prawo do życia). Narażenie to jest jednak konieczne dla zażegnania bezpośredniego zagrożenia, w tym narażonych osób postronnych, ze strony terrorystów. Dlatego tak jak dotychczas było to określone w przywołanym rozporządzeniu Rady Ministrów, stosowanie niezbędnych środków musi następować w sposób:

- 1) minimalizujący spowodowanie zagrożenia życia lub zdrowia dla osób postronnych;
- 2) wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobom, przeciwko którym środki zostały użyte;
- 3) ograniczający zniszczenie statku lub obiektu pływającego użytego jako środek ataku o charakterze terrorystycznym, innych statków oraz infrastruktury portowej.

Wprowadzenie powyższych ograniczeń dotyczących fizycznego oddziaływania na sprawców zdarzenia o charakterze terrorystycznym (pkt 2), a przede wszystkim osoby postronne (pkt 1), bezwzględnie wskazuje, że projektowana regulacja stanowi w istocie regulację szczególną wobec ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, przyznając SZ RP szersze uprawnienia obejmujące możliwość zatopienia jednostki pływającej z osobami na pokładzie. Nie należy jednak tego rozwiązania rozumieć jako rutynowego działania SZ RP, jest to regulacja przewidziana na wyjątkową sytuację, w której państwo nie będzie dysponowało żadnymi innymi możliwościami jej rozwiązania.

Wprowadzenie powyższych ograniczeń w kinetycznym oddziaływaniu na osoby w trakcie zapobiegania, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego było konieczne, bowiem cel, jaki SZ RP mają osiągnąć, praktycznie zawsze będzie wymagał fizycznej likwidacji terrorystów. Jest bowiem oczywiste, że terroryści, dokonując zamachu, są gotowi na śmierć i jak wskazują doświadczenia z ostatnich lat są

przygotowani do prowadzenia walki w celu uniemożliwienia służbom porządkowym zapobiegnięcia dokonania zamachu.

Używają w tym celu broni i innych niebezpiecznych narzędzi, nie tylko wobec funkcjonariuszy służb publicznych, ale i osób cywilnych. Z tych względów było konieczne uwzględnienie faktu, że realizacja celu wskazanego w art. 27 i kolejnych artykułach ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich praktycznie nie może się odbyć bez fizycznego oddziaływania na terrorystów (a którego skutkiem może być zagrożenie zdrowia i życia osób postronnych), stąd było konieczne wprowadzenie niezbędnych ograniczeń dotyczących użycia środków będących na wyposażeniu SZ RP. Ograniczenia te muszą być zawarte w ustawie, a nie rozporządzeniu, jako element uprawnienia SZ RP do ingerencji w konstytucyjne prawa człowieka.

O ile dotychczas użyte sformułowanie „*do zatopienia tego statku lub obiektu pływającego włącznie*” wskazuje ewidentnie, że SZ RP były uprawnione do użycia siły wojskowej wobec osób, z pozbawieniem życia terrorystów włącznie, to jednak jest zasadne uzupełnienie dotychczasowych uprawnień SZ RP o wyraźne wskazanie, że ograniczeń co do użycia środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia (użycie tych środków powinno być traktowane jako środek ostateczny i następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobom, przeciwko którym środki zostały użyte, oraz ograniczający zniszczenie statku lub obiektu pływającego użytego jako środek ataku o charakterze terrorystycznym, innych statków, obiektów portowych i portów oraz związanej z nimi infrastruktury) nie stosuje się, jeżeli jest to niezbędne do przeciwdziałania bezpośredniemu, bezprawnemu, gwałtownemu zamachowi na życie lub zdrowie człowieka lub do uwolnienia zakładnika. Jest to odpowiednik uprawnienia do specjalnego użycia broni przysługującego m.in. policjantom, o którym mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.

Należy jednak podkreślić, że zgodnie z projektowaną regulacją prawny nakaz minimalizowania spowodowania zagrożenia życia lub zdrowia osób postronnych będzie obowiązywał w każdej sytuacji. Nie będzie zatem wyłączony nawet w szczególnych przypadkach wskazanych powyżej, tj. bezpośredniego, bezprawnego, gwałtownego zamachu na życie lub zdrowie człowieka.

Wskazać też należy, że powyższe sformułowanie stanowi w istocie odpowiednik regulacji art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.), przez który nastąpiło zdefiniowanie uprawnień do użycia i wykorzystania

środków przymusu bezpośredniego i broni przez oddziały i pododdziały Wojsk Specjalnych w działaniach kontrterrorystycznych. Przepis ten wskazuje, że pododdziały te mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia, z uwzględnieniem okoliczności i celu wykonania tych zadań, w sposób adekwatny do zagrożenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym. Zakres uprawnień jest zatem tożsamy z uprawnieniem wynikającym z art. 27 oraz art. 27¹ ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich, według którego Minister Obrony Narodowej może wydać decyzję o zastosowaniu przez SZ RP na polskich obszarach morskich niezbędnych środków (czyli środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia pozostającego na wyposażeniu SZ RP), do zatopienia statku lub obiektu pływającego włącznie. Jednocześnie przewidziano, że w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek działania obcych wojskowych okrętów wojennych lub obcych wojskowych obiektów pływających, Minister Obrony Narodowej może podjąć decyzję o zastosowaniu przez SZ RP na polskich obszarach morskich niezbędnych środków, do zatopienia tego okrętu wojennego lub obcego wojskowego obiektu pływającego włącznie. Nie można wykluczyć czysto militarnego zagrożenia dla żeglugi i portów ze strony innego państwa, przepisy te stanowią więc logiczne uzupełnienie katalogu uprawnień oraz wskazują organ właściwy do podjęcia decyzji. Poważne i bezpośrednie niebezpieczeństwo grożące statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałe na skutek działania obcych wojskowych okrętów wojennych lub obcych wojskowych obiektów pływających, należy uznać za wrogie i uruchamiające prawo państwa do samoobrony.

Na podstawie podobnych założeń, tj. poszanowania wolności i praw jednostki oraz ingerencji w te prawa, tylko w bezwzględnej ostateczności, kiedy inne środki nie mogą być zastosowane w celu skutecznej eliminacji zagrożenia dla życia i zdrowia osób postronnych oraz po wnikliwym rozpatrzeniu okoliczności danego zdarzenia, wprowadza się zmiany w aktualnie obowiązujących przepisach dotyczących reagowania w przestrzeni powietrznej, to jest w **ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 295)**.

Obowiązujące regulacje ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej zawierają postanowienia w zakresie oddziaływania na obcy wojskowy statek

powietrzny oraz obcy cywilny statek powietrzny. Wzajemne przenikanie się regulacji w tym zakresie znacząco osłabia możliwości działania SZ RP. Zasadne jest zatem rozdzielenie tych dwóch rodzajów oddziaływania, inne bowiem muszą być przesłanki stosowane do oddziaływania na statek powietrzny w celu przeciwdziałania wojskowej działalności obcego państwa mogącej wypełniać znamiona ataku na Rzeczpospolitą Polską, a inne do oddziaływania na obiekt cywilny nielegalnie przekraczający granicę. Odmiennie niż obecnie, w projektowanym nowym brzmieniu art. 18b ust. 3 pkt 2, uregulowano przypadki, w których obcy wojskowy statek powietrzny może być zniszczony bez dokonania czynności, o których mowa w ust. 2 i w ust. 3 pkt 1 tego artykułu, mianowicie jeżeli:

- a) dokonuje zbrojnego ataku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) manewruje na pozycję dogodną do ataku, o którym mowa w lit. a,
- c) wykonuje lot rozpoznawczy mający na celu umożliwienie podjęcia działań, o których mowa w lit. a.

W wyżej wskazanym art. 18b ust. 3 pkt 2 ujęto wyłącznie zdarzenia, które należy uznać za wrogie i uruchamiające prawo państwa do samoobrony. Zrezygnowano z używania terminologii tożsamej z przesłankami wprowadzania stanu wojennego i ogłaszania stanu wojny, ponieważ decyzja, czy dane zdarzenie zostanie uznane za napaść zbrojną lub agresję nie należy do SZ RP, natomiast wszystkie trzy przypadki wypełniają znamiona napaści zbrojnej, o której mowa w Karcie Narodów Zjednoczonych.

Sytuacja dotycząca obiektu cywilnego jest obwarowana nieporównywalnie większymi ograniczeniami w celu bezwzględного poszanowania praw i wolności jednostki, przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej możliwości służb państwowych do przeciwdziałania zagrożeniu dla osób postronnych będących wynikiem wykorzystania obcego cywilnego statku powietrznego jako środka ataku terrorystycznego.

Proponowane zmiany wprowadzają regulacje prawne zgodne z wytycznymi zawartymi w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 września 2008 r., K 44/07, na skutek którego wyeliminowano z polskiego porządku prawnego art. 122a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. – Prawo lotnicze. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował możliwość zestrzelenia pasażerskiego statku powietrznego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz jego użycia do celów sprzecznych z prawem, ponieważ tak określone przesłanki były bowiem zbyt ogólne i dopuszczały poświęcenie życia dla ochrony dóbr o niższej wartości. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny potwierdził, że istnieją instrumenty prawne pozwalające na

reagowanie na stany zagrożenia takie jak instytucja stanu wyższej konieczności oraz – w wypadku, gdy na pokładzie statku powietrznego znajdują się wyłącznie zamachowcy – obrony koniecznej. Instytucja obrony koniecznej została wprowadzona do ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej w art. 18b ust. 2a, przewidując możliwość zestrzelenia statku powietrznego, który nie posiada żadnych osób na pokładzie lub na pokładzie którego znajdują się wyłącznie osoby zamierzające użyć tego statku powietrznego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym.

Obecna nowelizacja utrzymuje te regulacje.

Należy podkreślić, że niniejszy projekt jest zgodny z wytycznymi z przywołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Po nowelizacji nadal nie będzie możliwe zestrzelenie statku powietrznego z choćby jedną osobą postronną na pokładzie.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego w projekcie rozróznilo sytuację, gdy na pokładzie statku powietrznego znajdują się jedynie osoby, które zamierzają użyć tego statku powietrznego jako środka ataku terrorystycznego, oraz sytuację, gdy na pokładzie znajduje się także załoga oraz pasażerowie. Zasadność, a nawet konieczność odrębnego potraktowania zamachowców wynika z tego, że zamachowcy „z własnej woli zdecydowali się zginąć, narażając przy tym życie niewinnych ludzi. Jeśli zostaną zestrzeleni, zginą w walce, którą sami wywołali. Nie można więc o nich powiedzieć, że zostali potraktowani przedmiotowo” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 września 2008 r., K 44/07).

Ponadto w celu zapewnienia, aby zasady wykonywania lotu były określone w akcie rangi ustawowej wprowadza się ust. 3a w art. 18a w brzmieniu:

„3a. Lot, na który Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych udzielił zezwolenia, może być wykonany w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej dostępnej dla ruchu lotniczego zgodnie z zasadami korzystania z tej przestrzeni określonymi w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, a także określonymi w ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych i innych umowach zawartych w sposób przez nie dopuszczony.”.

Powyższe zapisy są obecnie ujęte w rozporządzeniu, co zostało zakwestionowane przez Rządowe Centrum Legislacji.

Konsekwentnie proponuje się wprowadzenie do ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, z późn. zm.), na tych samych zasadach co reagowanie kinetyczne wobec obcego cywilnego statku powietrznego przekraczającego

nielegalnie granicę państwową, możliwości oddziaływania kinetycznego na cywilny statek powietrzny (bez względu na przynależność narodową), który wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej (nie przekraczając granicy państwowej) w sytuacji jego wykorzystania jako środka ataku terrorystycznego.

Należy dodać, że we wskazanym wyżej wyroku z dnia 30 września 2008 r. Trybunał Konstytucyjny nie wykluczył możliwości wprowadzenia ograniczenia prawa do życia. Wprowadzanie jakichkolwiek ograniczeń wymaga jednak – z uwagi na szczególny charakter wartości, o której traktuje – równie szczególnej rozważliwej. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego dotyczy to po pierwsze przesłanki „konieczności”, która „musi być interpretowana szczególnie restryktywnie, w kierunku zbieżnym z kryterium „absolutnej konieczności”, a po drugie względy na ochronę dóbr usprawiedliwiających ograniczenie analizowanego prawa musiałyby spełniać wymóg „symetrii dóbr: poświęcanego i ratowanego”.

W ocenie projektodawcy wyżej wskazane wytyczne Trybunału Konstytucyjnego znajdują odzwierciedlenie w proponowanych regulacjach art. 18b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej i art. 122b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze. Proponuje się, aby zniszczenie obcego cywilnego statku powietrznego było możliwe tylko w sytuacji ostatecznej, *ultima ratio*, gdy atakowi o charakterze terrorystycznym nie można zapobiec za pomocą innych środków, a na pokładzie samolotu nie ma żadnych osób lub na pokładzie znajdują się wyłącznie osoby zamierzające użyć tego statku jako środka ataku o charakterze terrorystycznym.

W ramach zmian w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej proponuje się dodanie przepisów umożliwiających użycie SZ RP na zasadach analogicznych do obecnie obowiązujących art. 11b i art. 11c, z tym, że w przypadku gdy wymagają tego względy obronności państwa lub nienaruszalności granicy państwowej. Przesłanki, tryb oraz zakres uprawnień również zostały zaprojektowane w sposób analogiczny do obowiązujących rozwiązań. Użycie SZ RP będzie następowało na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanego na wniosek Prezesa Rady Ministrów. W przypadkach niecierpiących zwłoki decyzję o użyciu oddziałów i pododdziałów SZ RP będzie podejmował Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych określający zakres i formę pomocy, zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej P i Prezesa Rady Ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w takim przypadku niezwłocznie wyda postanowienie o zatwierdzeniu lub uchyleniu decyzji Ministra Obrony Narodowej. Przewiduje się, że żołnierzom SZ RP będą przysługiwały uprawnienia

funkcjonariuszy Straży Granicznej określone w art. 11 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 5b lit. a i b, pkt 6, 7, 7a i 10, art. 14–18 oraz art. 23 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Korzystanie z tych uprawnień będzie następowało na zasadach i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej. Proponowane rozwiązania są analogiczne do obecnie istniejących. Poza przepisami dotyczącymi udzielania pomocy Straży Granicznej wprowadza się regulację, która stanowić będzie podstawę do prowadzenia samodzielnych działań przez SZ RP na polskich obszarach morskich, w przypadku gdy wymagają tego względy obronności państwa lub nienaruszalności granicy państwowej, jeżeli uzasadnia to rodzaj zagrożenia. W takim przypadku SZ RP będą działały zgodnie ze swoim zakresem kompetencji, w ramach uprawnień określonych w art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny. W związku z pogarszającą się sytuacją bezpieczeństwa oraz zagrożeniami pojawiającymi się na polskich obszarach morskich nie można wykluczyć, że będzie konieczne podejmowanie działań o charakterze obronnym, a nie policyjnym. Zaproponowane rozwiązanie wypełni istniejącą lukę prawną w zakresie możliwości użycia SZ RP na polskich obszarach morskich.

Projektowana ustawa nowelizuje także przepisy **ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej** (Dz. U. z 2023 r. poz. 202, z późn. zm.). Katalog włączeń stosowania przepisów tej ustawy wskazany w jej art. 3 powinien zostać uzupełniony o działania żołnierzy SZ RP, o których mowa w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze i ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich.

Proponuje się także (na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) nowelizację art. 24 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych. Obszar prowadzenia działań antyterrorystycznych na morzu rozszerzony zostanie o całość obszaru wyłącznej strefy ekonomicznej. Polska strefa odpowiedzialności SAR – w której obecnie mogą być prowadzone działania – nie pokrywa się z całym obszarem polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej. Należy mieć na uwadze, że w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej, w tym także tej jej części wyłączonej z SAR, umiejscowione są urządzenia i infrastruktura wydobywcza i energetyczna, które mogą być celem ataku o charakterze terrorystycznym. Tym samym istnieje potrzeba objęcia całej wyłącznej strefy ekonomicznej możliwością prowadzenia działań na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.

Przeprowadzone analizy bezpieczeństwa Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu, w świetle aktualnej sytuacji międzynarodowej i zwiększonego ryzyka ataków terrorystycznych lub sabotażowych na obiekty infrastruktury energetycznej

położone nad Morzem Bałtyckim, ujawniły konieczność rozbudowy infrastruktury służącej ochronie tych obiektów.

Jak wynika z przepisów ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich, formacją, która w pierwszym rzędzie odpowiada za zapobieżenie, ograniczenie lub usunięcie poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego, jest Straż Graniczna. Wprowadzenie przepisu pozwalającego na budowę budynku Straży Granicznej do **ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu** (Dz. U. z 2021 r. poz. 1836, z późn. zm.), zwanej dalej „specustawą terminalową”, pozwoli na realizację inwestycji w przyspieszonym trybie. Po wybudowaniu przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie budynek będzie wykorzystywany do ochrony infrastruktury należącej do tej spółki będącej operatorem systemu przesyłowego gazowego.

Aktualnie jednostki pływające Straży Granicznej w Świnoujściu wykorzystują obiekt będący w zarządzie SAR (Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa) i zlokalizowane przy nim nabrzeże. Obiekt ten nie jest własnością Służby Granicznej i nie znajduje się w trwałym zarządzie tej służby, w związku z czym umożliwia bazowanie jedynie dyżurnej jednostki pływającej Straży Granicznej (obsada jednej łodzi składa się z około 4 funkcjonariuszy).

Ponieważ aktualna lokalizacja znajduje się ok. 7 kabli morskich (w przybliżeniu ok. 1,5 km) od wejścia do basenu portowego LNG, to dotarcie jednostki pływającej Straży Granicznej do tego basenu może potrwać w okresie letnim nawet 20 minut, z uwagi na przecinające się tory wodne prowadzące do portów morskich w Szczecinie i Świnoujściu. W okresie zimowym, z uwagi na pływającą krę lodową, okres ten może być jeszcze dłuższy. Czas reakcji należy uznać za niewystarczający, aby zareagować w przypadku celowych działań intruza, zagrażających bezpieczeństwu terminala od strony wody.

Powstanie stałej bazy dla jednostek Straży Granicznej na terenie basenu portowego umożliwi:

- 1) stałą obecność i dyżurowanie jednostek Straży Granicznej w miejscu objętym ochroną (24/7 przez cały rok);

- 2) liczoną w minutach gotowość do podjęcia interwencji w sytuacji nagłego wtargnięcia intruza (np. innej jednostki pływające – łodzi motorowej, skutera wodnego) na teren chroniony;
- 3) skrócenie do minimum czasu wyjścia jednostki pływającej Straży Granicznej w morze (rejon basenu portowego) w celu podjęcia interwencji, w sytuacji zaobserwowania, przy pomocy dostępnych systemów nadzoru, zbliżającego się obiektu mogącego zagrozić bezpieczeństwu terminalu, w tym procesom rozładowania tankowca LNG;
- 4) stały dostęp służby dyżurnej Straży Granicznej (24/7) do systemów bezpieczeństwa funkcjonujących na terenie terminalu;
- 5) dyżurowanie kilku jednostek pływających o różnej wielkości (wraz z załogą), co zwiększy znacząco potencjał sił i środków do ochrony terminalu od strony wody;
- 6) w razie podniesienia stopni alarmowych (zagrożenia) – zwiększenie sił Straży Granicznej np. o funkcjonariuszy Wydziału Zabezpieczenia Działań (WZD), którzy są przeszkoleni do działań o charakterze antyterrorystycznym, włącznie z wykonywaniem zadań pod powierzchnią wody;
- 7) efektywne współdziałanie Straży Granicznej ze służbą ochrony.

W związku z powyższym budowa budynku dla załóg jednostek pływających Straży Granicznej, wraz z nabrzeżem dla postoju jednostek pływających Straży Granicznej na terenie portu morskiego w Świnoujściu, w bezpośrednim otoczeniu Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu, pozwoli na skuteczniejszą realizację wskazanego powyżej zadania w odniesieniu dla kluczowej dla bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej infrastruktury energetycznej.

Celem zmiany **ustawy dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. poz. 1590, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą specustawę”, jest zapewnienie środków na finansowanie odszkodowań za nieruchomości, które na podstawie specustawy terminalowej przeszły na własność Skarbu Państwa, w przypadku gdy postępowanie w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania zostało wszczęte i nie zostało zakończone ostateczną decyzją przed dniem 27 maja 2021 r.

Art. 5 ust. 1 pkt 6–10 ustawy zmieniającej specustawę określa maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, w latach 2023–2027, przeznaczonych na wypłatę odszkodowań za nieruchomości, których własność przeszła na Skarb Państwa na podstawie specustawy terminalowej. Z dniem 27 maja 2021 r. w życie weszła ustawa, która zmieniała m.in. art. 23

ust. 12 specustawy terminalowej. Wyżej opisana zmiana przeniosła ciężar pokrycia kosztów odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone w trybie specustawy terminalowej ze Skarbu Państwa na inwestora przygotowującego i realizującego inwestycje w trybie tej specustawy. W przepisie art. 23 ust. 2 wyżej opisanej ustawy określono jednak, że: „do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy decyzją ostateczną postępowań w sprawie ustalenia wysokości odszkodowań, o których mowa w art. 20 ust. 3, 4 i 12 oraz art. 22 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, art. 19 ust. 3–5 oraz art. 20 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 5 oraz art. 26 ust. 3, 4 i 12 ustawy zmienianej w art. 8, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, art. 5 oraz art. 8, w brzmieniu dotychczasowym”. W związku z powyższym w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia wysokości odszkodowania przed dniem wejścia w życie tej ustawy – to jest przed dniem 27 maja 2021 r. – to na Skarbie Państwa spoczywa obowiązek wypłaty odszkodowania wywłaszczonego podmiotowi. W związku z tym, że w dalszym ciągu są prowadzone, wszczęte przed dniem 27 maja 2021 r., postępowania w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia, jest konieczne zabezpieczenie środków na wypłatę odszkodowania w tych postępowaniach, co umożliwi proponowana zmiana art. 5 ust. 1 ustawy.

W związku z koniecznością pilnego zagwarantowania środków na wyżej opisany cel związany z wypłatą odszkodowań jest niezbędne niezwłoczne wejście w życie art. 5 ust. 1 ustawy w proponowanym brzmieniu. Zaproponowana zmiana pozwala na realizację przez państwo spoczywających na nim, polegających na zaspokojeniu roszczeń związanych z pozbawianiem własności, obowiązków wobec podmiotów wywłaszczonych i przyjąć należy, że zastosowanie krótszego od przewidzianego w projekcie ustawy okresu *vacatio legis* jest uzasadnione ważnym interesem państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie skróceniu tego okresu.

Przepisy ustawy będą miały wpływ na wewnętrzne procedury działania SZ RP. Są to rozkazy, instrukcje i wytyczne o charakterze niejawnym.

Planuje się, aby wejście w życie ustawy nastąpiło po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8, którego wejście w życie ma nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. W tym trybie uwag nie zgłoszono.

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na działalność mikro-, średnich i małych przedsiębiorców. Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawiania właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Minister Obrony Narodowej – Pan Mariusz Błaszczak</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Szef Oddziału Prawnego Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych płk Monika Janikowska (tel. 261-855-244)</p>	<p>Data sporządzenia 12.04.2023 r.</p> <p>Źródło Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD 381</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z obecną sytuacją międzynarodową Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej muszą mieć prawną możliwość skutecznego oddziaływania na zagrożenia terrorystyczne z morza i powietrza, w szczególności te, których nie można zneutralizować środkami pozostającymi w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Niezbędne jest także zapewnienie możliwości reagowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na zagrożenia związane z atakami na szeroko pojętą infrastrukturę energetyczną znajdującą się na morzu, tj.: międzysystemowy Gazociąg Bałtycki (*Baltic Pipe*), obiekty, urządzenia i instalacje wchodzące w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, a także wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej: sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, morskie farmy wiatrowe, podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe, rurociągi, a także związaną z nimi infrastrukturę. Dodatkowo należy zapobiec niebezpieczeństwom, które mogą grozić terminalowi regazyfikacyjnemu skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

Brak precyzyjnych przepisów prawnych upoważniających do użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w celu neutralizacji zagrożeń, przy jednoczesnym braku możliwości zastosowania w tym celu innych środków, powoduje, że państwo może być podatne na zagrożenia terrorystyczne. Obowiązujące przepisy prawne nie zapewniają w wystarczający sposób bezpieczeństwa prawnego dowódcom i żołnierzom podejmującym działania w ramach neutralizacji zagrożeń. Projektowane zmiany mają charakter systemowy i zmierzają do uregulowania sytuacji, w których Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej mogą zostać użyte do neutralizacji zagrożeń terrorystycznych normowanymi zmianami ustawami.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Aby umożliwić Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej podejmowanie skutecznych działań w odpowiedzi na zagrożenia terrorystyczne z morza i z powietrza, jest niezbędne dokonanie zmian w:

- 1) ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 2257 oraz z 2023 r. poz. 261),
- 2) ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 295),
- 3) ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347, 547 i 641),
- 4) ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642),
- 5) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1836 oraz z 2022 r. poz. 1261),
- 6) ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 202 oraz z 2023 r. poz. 547),
- 7) ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632).

Ponadto proponuje się zmianę ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1590 oraz z 2021 r. poz. 922).

W ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich nowelizowany jest art. 27, który przewiduje szczególne uprawnienia dla Ministra Obrony Narodowej ukierunkowane na zapobiegnięcie lub

minimalizowanie skutków zdarzenia o charakterze terrorystycznym. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym, w przypadku gdy siły i środki Straży Granicznej są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej może wydać decyzję o zastosowaniu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich niezbędnych środków, do zatopienia tego statku lub obiektu pływającego łącznie. Projektowana ustawa uszczegóławia te przepisy. Wskazuje, że Minister Obrony Narodowej w decyzji określa oddziały lub pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej niezbędne do wykonania decyzji, a także środki będące na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej obejmujące środki przymusu bezpośredniego, broń i inne uzbrojenie, które mogą być użyte oraz ewentualne ograniczenia dotyczące ich użycia. Oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą podporządkowane Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych. Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych będzie wydawał rozkaz o użyciu środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia w określonej sytuacji, w sposób adekwatny do zagrożenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Projektowane przepisy zobowiązują Dowódcę Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych do uprzedniego rozpatrzenia całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym. Podejmując decyzję o wydaniu rozkazu, należy postępować ze szczególną rozważą oraz z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych, traktując możliwość zatopienia statku lub obiektu pływającego jako środek ostateczny.

Należy zauważyć, że zakres podmiotów, które będą podlegać „ochronie” Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz statków, obiektów portowych i portów oraz związanej z nimi infrastruktury, obejmować także szeroko pojętą infrastrukturę energetyczną, w szczególności: międzysystemowy Gazociąg Bałtycki (Baltic Pipe), wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej: sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, morskie farmy wiatrowe, podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe, rurociągi oraz związaną z nimi infrastrukturę, a także terminal regazyfikacyjny skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

Odnosząc się do zmian w **ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej**, proponuje się rozdzielenie przesłanek możliwości oddziaływania wobec wojskowych i wobec cywilnych statków powietrznych. Inne bowiem muszą być przesłanki stosowane w przypadku zniszczenia statku powietrznego w celu przeciwdziałania wojskowej działalności obcego państwa mogącej wypełniać znamiona ataku na Rzeczpospolitą Polską, a inne do oddziaływania na obiekt cywilny nielegalnie przekraczający granicę. W projektowanych przepisach uregulowano przypadki, w których obcy wojskowy statek powietrzny może być zniszczony bez uprzedniego przechwycenia przez wojskowy statek powietrzny wydzielony z Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, a także ostrzeżenia strzałami ostrzegawczymi. Może to nastąpić, jeżeli wojskowy statek powietrzny:

- a) dokonuje zbrojnego ataku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) manewruje na pozycję dogodną do ataku, o którym mowa w lit. a,
- c) wykonuje lot rozpoznawczy mający na celu umożliwienie podjęcia działań, o których mowa w lit. a.

W odniesieniu do cywilnych statków powietrznych nowelizacja rozróżnia sytuację, gdy na pokładzie statku powietrznego znajdują się jedynie osoby, które zamierzają użyć tego statku powietrznego jako środka ataku terrorystycznego, od sytuacji, gdy na pokładzie znajduje się także załoga oraz pasażerowie. Cywilny statek powietrzny może być zniszczony jedynie wówczas, gdy z okoliczności zdarzenia wynika, że zostanie wykorzystany jako środek ataku o charakterze terrorystycznym; atakowi temu nie można zapobiec za pomocą innych dostępnych środków; nie posiada żadnych osób na pokładzie lub na jego pokładzie znajdują się wyłącznie osoby zamierzające użyć tego statku jako środka ataku o charakterze terrorystycznym (tj. na pokładzie są wyłącznie terroryści, a nie ma osób postronnych.).

W ramach zmian w **ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej** proponuje się uzupełnienie przepisów umożliwiających użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w art. 11b i art. 11c, o sytuacji, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa lub nienaruszalności granicy państwowej. Ponadto użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wsparcia Straży Granicznej lub samodzielne działanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będzie także możliwe na polskich obszarach morskich.

Przewiduje się, że żołnierzom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą przysługiwały uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej określone w art. 14–18 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży

Granicznej. Korzystanie z tych uprawnień będzie następowało na zasadach i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Konsekwentnie proponuje się wprowadzenie do **ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze** możliwości oddziaływania na cywilny statek powietrzny (bez względu na przynależność narodową), który wykonuje lot w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej (nie przekraczając granicy państwowej) w sytuacji jego wykorzystania jako środka ataku terrorystycznego z zamiarem pozbawienia życia i zdrowia większej liczby osób postronnych – na tych samych zasadach co reagowanie wobec obcego cywilnego statku powietrznego przekraczającego nielegalnie granicę państwową.

W projekcie przewiduje się także nowelizację przepisów **ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu**, której dokonanie umożliwi budowę budynku dla załóg jednostek pływających Straży Granicznej, wraz z nabrzeżem dla postoju jednostek pływających Straży Granicznej na terenie portu morskiego w Świnoujściu, w bezpośrednim otoczeniu Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu, a tym samym zwiększy bezpieczeństwo infrastruktury energetycznej.

Projektowana ustawa nowelizuje także przepisy **ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej**. Katalog wyłączeń stosowania przepisów tej ustawy wskazany w jej art. 3 powinien zostać uzupełniony o działania żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze i ustawie z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich.

Proponuje się także nowelizację art. 24 **ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych**. Obszar prowadzenia działań antyterrorystycznych na morzu rozszerzony zostanie o całość obszaru wyłącznej strefy ekonomicznej. Polska strefa odpowiedzialności SAR – w której obecnie mogą być prowadzone działania – nie pokrywa się z całym obszarem polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej. Należy mieć na uwadze, że w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej, w tym także tej jej części wyłączonej z SAR, są umiejscowione urządzenia i infrastruktura wydobywcza i energetyczna, które mogą być celem ataku o charakterze terrorystycznym.

Zmiana **ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw** jest związana z koniecznością zabezpieczenia środków na wypłatę odszkodowań za nieruchomości, których własność przeszła na Skarb Państwa na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, w przypadku gdy postępowanie dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania zostało wszczęte przed dniem 27 maja 2021 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W **Niemczech** pokłosem wydarzeń z 11 września 2001 r. było – poza szeregiem rozwiązań określanych mianem dwóch „pakietów antyterrorystycznych” – uchwalenie ustawy z 11 stycznia 2005 r. o bezpieczeństwie żeglugi powietrznej (BGBl. I, s. 78; niem. *Luftsicherheitsgesetz*), której celem było zwiększenie bezpieczeństwa transportu powietrznego i wprowadzenie środków obrony przeciwko nowym zagrożeniom terrorystycznym.

Centralne znaczenie miał w tym zakresie § 14 *Luftsicherheitsgesetz*. Zgodnie z jego ust. 3 bezpośrednie użycie broni jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy na podstawie towarzyszących okoliczności należy uznać, że samolot zostanie użyty przeciwko życiu ludzi i gdy jest ono jedynym środkiem obrony przeciwko grożącemu (aktualnemu) niebezpieczeństwu.

Przepis ten został zaskarżony w trybie skargi konstytucyjnej. Wyrokiem z 15 lutego 2006 r., 1 BvR 357/05 Federalny Trybunał Konstytucyjny (dalej: FTK) uznał ten przepis za niezgodny z Konstytucją Republiki Federalnej Niemiec. Stwierdzono naruszenie prawa do życia oraz nakazu ochrony godności ludzkiej znajdujących się na pokładzie samolotu niewinnych osób (pasażerów i personelu). FTK uznał, że zestrzelenie samolotu cywilnego byłoby konstytucyjnie uprawnione tylko wówczas, gdyby na jego pokładzie znajdowali się wyłącznie terroryści.

Obecnie podstawą prawną współpracy między najważniejszymi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w przestrzeni powietrznej jest *ustawa o bezpieczeństwie lotnictwa w RFN* w wersji z 4 marca 2017 r. (niem. *das Luftsicherheitsgesetz in Deutschland, LuftSiG*) oraz *Wspólne zasady rządu federalnego i krajów związkowych, dotyczące współpracy w zakresie obrony przed zagrożeniem bezpieczeństwa w niemieckiej przestrzeni powietrznej przez samoloty Renegade* (niem. *Gemeinsamen Grundsätze von Bund und Ländern über die Zusammenarbeit bei der Abwehr von Gefahren für die Sicherheit im deutschen Luftraum durch Renegade-Luftfahrzeug*). W przypadku statku powietrznego sklasyfikowanego jako RENEGADE przepisy § 13 do 15 LuftSiG zezwalają na zmuszenie podejrzanego statku powietrznego do lądowania, grożenie użyciem uzbrojenia oraz oddanie strzałów ostrzegawczych.

W **Austrii** zasady postępowania z podejrzanymi statkami powietrznymi określa art. 26 ustawy o kompetencjach Sił Zbrojnych, zgodnie z którym:

§26

- (1) *Wojskowa kontrola przestrzeni powietrznej służy nieprzerwanemu utrzymywaniu nienaruszalności przestrzeni powietrznej Republiki Austrii, w szczególności utrzymaniu lub odtworzeniu jej suwerenności*
- (2) *Organy wojskowe, którym powierzono zadania wojskowej kontroli przestrzeni powietrznej, w szczególności pododdziały Sił Zbrojnych, jak również instytucje i urzędnicy techniczne systemu obserwacji i kierowania statkami powietrznymi, są uprawnione do:*
 1. *eskortowania statków powietrznych używających austriackiej przestrzeni powietrznej, które podejrzane są o naruszenie suwerenności przestrzeni powietrznej lub o zagrożenie gotowości bojowej SZ Austrii (bezpieczeństwa państwa i jego SZ).*
 2. *ustalania istotnych danych na temat naruszenia przestrzeni powietrznej oraz tożsamości statku powietrznego.*
 3. *Uniemożliwienie dalszego korzystania z przestrzeni powietrznej na zasadzie proporcjonalności użytych sił i środków.*
- (3) *Wojskowe organy wymienione w pkt 2 są uprawnione dla przeformowania swoich uprawnień do stosowania środków wymienionych w § 16 do 19 (czyli ogólne zasady użycia siły i broni) niniejszej ustawy.*

W **Słowenii** stosowne regulacje prawne zawarte są w tzw. Aviation Act. Jego art. 10 stanowi, iż:

- (1) *Statek powietrzny narusza słoweńską przestrzeń powietrzną, jeśli leci w niej bez zezwolenia lub z naruszeniem warunków zawartych w zezwoleniu wydanym przez właściwy organ, lub z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy i przepisów wydanych na jej podstawie.*
- (2) *Naruszeniem przestrzeni powietrznej jest również lot statku powietrznego bez pilota oraz innych kierowanych lub niekierowanych obiektów latających bez zezwolenia właściwej władzy.*
- (3) *Statek powietrzny, który narusza przestrzeń powietrzną, powinien być ostrzeżony o naruszeniu przez służbę kontroli ruchu lotniczego i otrzymuje instrukcje. Jeżeli statek powietrzny nie zastosuje się do instrukcji, wzywa się go do lądowania na określonym lotnisku. Jeżeli wezwanie nie zostanie spełnione, statek powietrzny jest zmuszany do lądowania przez ministerstwo odpowiedzialne za obronę.*
- (4) *Rząd Republiki Słowenii określi procedurę przeprowadzania przymusowego lądowania statku powietrznego, o którym mowa w poprzednim ustępie.*

Czechy:

W ramach ogólnej procedury zmuszenia podejrzanego samolotu do „zejścia” z trasy w pierwszej kolejności są uruchamiane samoloty myśliwskie armii czeskiej, których załogi podejmują próbę identyfikacji i nawiązania kontaktu z samolotem. Jeśli podejrzanym samolotem nie reaguje na podejmowane próby nawiązania kontaktu, załogi samolotów myśliwskich, dostępnymi środkami, oprócz użycia broni, podejmą próbę zmuszenia podejrzanego samolotu do lądowania. Ostatnim i skrajnym krokiem może być decyzja „władzy narodowej” (NGA) o użyciu broni.

Francja:

We Francji w przypadku wejścia w przestrzeń powietrzną kraju statku powietrznego, który został uprowadzony, nie odpowiada na sygnały kontroli lotów lub istnieje ryzyko wykorzystania go do działań niezgodnych z prawem (np. atak terrorystyczny) jest dopuszczona prawnie możliwość uruchomienia tzw. aktywnych środków ochrony lotnictwa (*les mesures actives de sûreté aérienne* – MASA). Stanowią one ostatnią część procesu ochrony lotniczej. Objęta jest ona współpracą międzyresortową, w szczególności z dyрекcją generalną lotnictwa cywilnego. W ramach Sił Powietrznych i Kosmicznych (SPiK) Sił Zbrojnych Francji za ten obszar odpowiada Dowództwo Obrony i Operacji Powietrznych (*Le commandement de la défense aérienne et des opérations aériennes* – CDAOA), w składzie którego funkcjonuje Stałe Stanowisko Bezpieczeństwa Powietrznego (*Posture Permanente de Sécurité Aérienne* – PPS-A). Jego zadaniem jest wykrywanie, identyfikowanie i przechwytywanie każdego intruza we francuskiej przestrzeni powietrznej w reżimie 24/24 i 7/7. PPS-A jest głównym punktem, do którego spływają wszystkie informacje zwrotne dotyczące przedmiotowego statku powietrznego. Środki w pogotowiu (myśliwce i śmigłowce) interweniują na rozkaz Wysokiego Kierownictwa Obrony Powietrznej (*Haute Autorité de Défense Aérienne*) w porozumieniu z premierem. PPS-A kontrybuuje również na rzecz wewnętrznej wojskowej operacji antyterrorystycznej *Sentinelle*.

MASA są uruchamiane w momencie, gdy zawiodły wszystkie przewidziane środki zmierzające do identyfikacji zamiarów samolotu (wezwanie przez radio, weryfikacja u przewoźników itp.). Procedura i środki MASA opierają się na działaniach stopniowych: zbieraniu informacji, wyjaśnianiu wątpliwości, nadzorze, eskorcie, ograniczaniu trasy, wejściu na pokład, aż do zniszczenia samolotu lub osób stanowiących realne zagrożenie dla społeczeństwa francuskiego. W przypadku braku kontaktu z „obiektem” jest podrywana para dyżurna. W przypadku braku reakcji ze strony „obiekta” pilot wojskowy wykonuje szereg manewrów wokół statku powietrznego, w dalszej kolejności oddaje serię ostrzegawczą (podawany jest dystans 30 m przed celem), a w ostateczności dokonuje jego zestrzelenia.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej	ok. 38 500 tys.	GUS	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa obywateli oraz poziomu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Wprowadzenie niezbędnych mechanizmów mających zagwarantować, że prawa i wolności jednostki będą przestrzegane.
Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	ok. 100 tys.	MON	Możliwość przeciwdziałania zagrożeniom zewnętrznym, zapobieganie zamachom terrorystycznym. Uregulowanie sytuacji, w których Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej mogą zostać użyte do neutralizacji zagrożenia terrorystycznego normowanego.
Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych, Szef Szefostwa Służb Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Policji, właścicieli ministrowie i kierownicy urzędów centralnych	ok. 30	ogólne	Uszczegółowienie uprawnień ukierunkowanych na zapobiegnięcie lub minimalizowanie skutków zdarzenia o charakterze terrorystycznym.
Prezes Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej	1	Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej	M.in. w związku z kompetencjami w zakresie zarządzania przestrzenią powietrzną, zarządzania przepływem ruchu lotniczego, zapewnianiem służb ruchu lotniczego.
Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	1	Ustawa – Prawo lotnicze	M.in. w związku z kompetencjami w zakresie zarządzania, koordynowania i prowadzenia spraw związanych z bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym.
Zarządy Portów Morskich: 1) Gdańsk S.A., 2) Gdynia S.A.,	4	ogólne	M.in. w zakresie współdziałania w ramach procedur związanych z ochroną portów morskich.

3) Szczecin i Świnoujście, 4) Hel Sp. z o.o.,			
Związek Armatorów Polskich	1	ogólne	M.in. ze względu na możliwość stania się statku albo urządzenia należącego do armatorów celem ataków terrorystycznych.
Rada Przedstawicieli Linii Lotniczych w Polsce BARIP	1	ogólne	M.in. ze względu na możliwość stania się statku powietrznego celem ataków terrorystycznych.
Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”	1	ogólne	M.in. w zakresie współdziałania w ramach procedur związanych z ochroną portów lotniczych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie był przedmiotem prekonsultacji.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania na podstawie § 36 ust. 1 oraz § 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) wybranym podmiotom zarządzającym portami morskimi oraz lotniskami, a także reprezentantom armatorów i przewoźników lotniczych, którymi są:

- 1) Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.,
- 2) Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A.,
- 3) Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.,
- 4) Zarząd Portu Morskiego Hel Sp. z o.o.,
- 5) Związek Armatorów Polskich,
- 6) Rada Przedstawicieli Linii Lotniczych w Polsce BARIP,
- 7) Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”,

a także Polska Agencja Żeglugi Powietrznej oraz Urząd Lotnictwa Cywilnego.

Na konsultacje publiczne i opiniowanie przewidziano 21 dni.

W wyznaczonym terminie wymienione podmioty nie zajęły stanowiska.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	10	1	1	1	1	0	0	0	0	0	14	
budżet państwa	10	1	1	1	1	0	0	0	0	0	14	
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-10	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	-14	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	budżet państwa, z części 29 – obrona narodowa. W zakresie finansowania odszkodowań za nieruchomości, których własności przeszła na Skarb Państwa na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu – budżet państwa, część 83 – Rezerwy celowe, pozycja 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		W zakresie finansowania odszkodowań za nieruchomości, których własności przeszła na Skarb Państwa na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, kwota została oszacowana na podstawie informacji uzyskanych od organów prowadzących postępowania dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania na podstawie przywołanej ustawy.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	Podkreślenie ciągłości tradycji orężnych							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń			Projekt nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także obywateli i gospodarstwa domowe. Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera przepisów dotyczących zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 2011, z późn. zm.) ani analizy zgodności projektu z tą ustawą w powyższym zakresie.					
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
Przepisy ustawy będą miały wpływ na wewnętrzne procedury działania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Są to rozkazy, instrukcje i wytyczne o charakterze niejawnym.								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
nie dotyczy				nie dotyczy				
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								

Nie dotyczy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wraz z wejściem aktu w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Specyfika projektowanych przepisów dotycząca określenia procedur związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa w przestrzeni powietrznej oraz ochrony infrastruktury morskiej uniemożliwia zastosowanie mierników oraz ewaluacji projektowanych przepisów. Projektowane przepisy dotyczą przeciwdziałania aktom bezprawnym, które nie powinny mieć miejsca. Tym samym nie jest możliwa ocena projektowanych przepisów ani zastosowanie jakichkolwiek mierników, skoro musiałyby one być powiązane z czynami o znamionach przestępstwa.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych *projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw*

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania na podstawie § 36 ust. 1 oraz § 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) wybranym podmiotom zarządzającym portami morskimi oraz lotniskami, a także reprezentantom armatorów i przewoźników lotniczych:

- 1) Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.,
- 2) Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A.,
- 3) Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.,
- 4) Zarząd Portu Morskiego Hel Sp. z o.o.,
- 5) Związek Armatorów Polskich,
- 6) Rada Przedstawicieli Linii Lotniczych w Polsce BARIP,
- 7) Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”,

a także Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej oraz Urzędowi Lotnictwa Cywilnego.

Powyższe podmioty nie zgłosiły uwag do projektu.

ROZPORZĄDZENIE**MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia

**w sprawie sposobu i trybu współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi
Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej**

Na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061²⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej.

2. Współdziałanie Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej polega na przekazywaniu przez jednostki współdziałające Straży Granicznej i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej informacji, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Współdziałanie, o którym mowa w § 1, realizowane jest pomiędzy:

- 1) Komendą Główną Straży Granicznej a Dowództwem Operacyjnym Rodzajów Sił Zbrojnych;
- 2) oddziałem Straży Granicznej a Centrum Operacji Lądowych – Dowództwem Operacji Lądowych, Centrum Operacji Specjalnych – Dowództwem Komponentu Wojsk Specjalnych, Centrum Operacji Powietrznych – Dowództwem Komponentu Powietrznego, Centrum Operacji Morskich – Dowództwem Komponentu Morskiego, a także Ośrodkiem Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilną Jednostką Dowodzenia Operacjami Powietrznymi;
- 3) dywizjonem, placówką Straży Granicznej, zwaną dalej „graniczną jednostką organizacyjną Straży Granicznej”, a Ośrodkiem Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilną Jednostką Dowodzenia Operacjami Powietrznymi.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347 i 547.

§ 3. 1. Współdziałanie Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej na lądzie organizuje i koordynuje Komendant Główny Straży Granicznej.

2. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 1, realizowane jest pomiędzy:

- 1) Służbą Dyżurną Operacyjną Komendanta Głównego Straży Granicznej a Dyżurną Służbą Operacyjną Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych;
- 2) służbą dyżurną operacyjną oddziału Straży Granicznej a służbą dyżurną właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Jednostki współdziałające, o których mowa w § 3 ust. 2, przekazując informacje o zdarzeniach, wymienionych w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. d ustawy, wskazują:

- 1) charakter i skalę zdarzenia;
- 2) rejon i czas zdarzenia;
- 3) skierowane siły i środki;
- 4) potrzeby w zakresie sił i środków.

§ 5. 1. Współdziałanie Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej organizuje i koordynuje Komendant Główny Straży Granicznej.

2. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 1, realizowane jest pomiędzy:

- 1) Służbą Dyżurną Operacyjną Komendanta Głównego Straży Granicznej a Dyżurną Służbą Operacyjną Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych;
- 2) służbą dyżurną operacyjną oddziału Straży Granicznej a (Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej w ...) Centrum Operacji Powietrznych – Dowództwem Komponentu Powietrznego lub Centrum Operacji Morskich – Dowództwem Komponentu Morskiego, a także Ośrodkiem Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilną Jednostką Dowodzenia Operacjami Powietrznymi;
- 3) graniczną jednostką organizacyjną Straży Granicznej, a Ośrodkiem Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilną Jednostką Dowodzenia Operacjami Powietrznymi.

§ 6. 1. Służba dyżurna granicznej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przekazuje dyżurnej służbie operacyjnej Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi informacje, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. a i b ustawy, natychmiast po ich powzięciu.

2. Przekazując informację, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. a ustawy, należy wskazać:

- 1) numer granicznej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej;

- 2) rejon wykrycia i kierunek lotu statku powietrznego względem granicy państwowej;
- 3) liczbę i cechy charakterystyczne statku powietrznego;
- 4) przybliżoną wysokość lotu;
- 5) czas wykrycia;
- 6) stopień, imię i nazwisko przekazującego informacje.

3. Dyżurna służba operacyjna Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi niezwłocznie potwierdza na piśmie fakt otrzymania informacji, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. a ustawy.

§ 7. Służba dyżurna operacyjna oddziału Straży Granicznej przekazuje dyżurnej służbie operacyjnej Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi informacje, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. c ustawy, nie później niż 24 godziny przed planowanymi lotami, a w sytuacji potrzeby natychmiastowego użycia statku powietrznego Straży Granicznej bezpośrednio przed startem tego statku.

§ 8. Dyżurna służba operacyjna Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi przekazuje służbie dyżurnej operacyjnej oddziału Straży Granicznej informacje, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. c, nie później niż 24 godziny przed planowanymi lotami albo niezwłocznie po uzyskaniu takiej informacji.

§ 9. Służba dyżurna granicznej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej niezwłocznie po rozpoczęciu udzielania pomocy, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 ustawy, przekazuje dyżurnej służbie operacyjnej Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania Sił Powietrznych lub Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi informacje o zdarzeniu, wskazując:

- 1) rejon i czas zdarzenia;
- 2) rodzaj udzielanej pomocy;
- 3) skierowane siły i środki;
- 4) potrzeby w zakresie sił i środków.

§ 10. 1. Współdziałanie Straży Granicznej z Marynarką Wojenną w zakresie ochrony granicy państwowej na morzu organizuje i koordynuje Komendant Główny Straży Granicznej.

2. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 1, realizowane jest pomiędzy:

- 1) Morskim Oddziałem Straży Granicznej a Centrum Operacji Morskich – Dowództwem Komponentu Morskiego;
- 2) dywizjonami Straży Granicznej a dowództwami Flotyll Obrony Wybrzeża Marynarki Wojennej.

§ 11. Jednostki współdziałające, o których mowa w § 10 ust. 2, przekazując informacje o zdarzeniach, wymienionych w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. d-j ustawy, wskazują:

- 1) nazwę wykrytego statku i jego banderę albo rejon zaobserwowanych zanieczyszczeń i ich krótką charakterystykę oraz kierunek przemieszczania się zanieczyszczeń;
- 2) pozycję wykrytego statku;
- 3) rodzaj prowadzonych przez statek działań albo zaobserwowanych awarii;
- 4) źródło informacji o statku;
- 5) liczbę i cechy charakterystyczne wykrytego statku powietrznego oraz przybliżoną wysokość lotu.

§ 12. Wymiana informacji, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. d-k ustawy, realizowana jest pomiędzy:

- 1) służbą dyżurną operacyjną Morskiego Oddziału Straży Granicznej a dyżurną służbą operacyjną Centrum Operacji Morskich – Dowództwem Komponentu Morskiego – standardowo raz na dobę do godz. 20⁰⁰ oraz niezwłocznie w przypadku stwierdzenia awarii jednostek pływających lub statków powietrznych Straży Granicznej albo jednostek pływających Marynarki Wojennej lub wojskowych statków powietrznych, a także w przypadkach stwierdzenia rażącego naruszenia przepisów obowiązujących na polskich obszarach morskich;
- 2) służbą dyżurną operacyjną dywizjonów Straży Granicznej a dyżurną służbą operacyjną dowództw Flotyll Obrony Wybrzeża Marynarki Wojennej – stosownie do potrzeb i sytuacji.

§ 13. Jednostki współdziałające, o których mowa w § 2, są obowiązane do niezwłocznego potwierdzenia na piśmie przekazanych informacji.

§ 14. Współdziałanie, o którym mowa w § 1 ust. 1, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 i § 10 ust. 1, organizuje się wykorzystując systemy łączności Straży Granicznej, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Wojsk Lądowych, Wojsk Specjalnych, Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

w porozumieniu

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, w miejsce dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad współdziałania Straży Granicznej z Siłami Powietrznymi i Marynarką Wojenną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1212), wynika z faktu wejścia w życie ustawy z dnia 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), która w art. 2 dokonuje zmian w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115, 1855 i 2600), zwanej dalej „ustawą o SG”, w tym uchyla przepis (ust. 3 w art. 19 ustawy o SG) stanowiący upoważnienie ustawowe do wydania obecnie obowiązującego rozporządzenia. Konsekwencją uchycenia przedmiotowego przepisu jest automatyczna utrata mocy obowiązującej aktu wykonawczego wydanego na tej podstawie.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje konieczność wydania rozporządzenia określającego zasady i tryb przedmiotowej współpracy na podstawie znowelizowanego upoważnienia ustawowego, zamieszczonego obecnie w projektowanym ust. 5 artykułu 19 ustawy o SG.

W art. 2 pkt 1 lit e ustawy nowelizującej ustawę o SG wprowadzono nowe brzmienie art. 19 ustawy, którego przepisy rozszerzają zakres współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej przy ochronie granicy państwowej, z dotychczas uregulowanych obszarów w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz na morzu, na lądowy odcinek granicy państwowej.

W związku z powyższym:

- w § 3 i 4 projektu uregulowano sposób i tryb współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej na lądzie gdzie podmiotem koordynującym współpracę jest Komendant Główny Straży Granicznej;

- w § 5-9 projektu uregulowano sposób i tryb współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej gdzie podmiotem koordynującym jest Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych;

- w § 10-12 projektu uregulowano sposób i tryb współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej na morzu gdzie podmiotem koordynującym współpracę jest Komendant Główny Straży Granicznej.

W § 13 projektu wprowadzono zobowiązanie jednostek współdziałających do niezwłocznego potwierdzania na piśmie informacji przekazywanych wzajemnie na podstawie tego rozporządzenia.

§ 14 określa systemy łączności służące wymianie informacji przekazywanych wzajemnie na podstawie tego rozporządzenia.

Planuje się, aby wejście w życie rozporządzenia nastąpiło po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na działalność mikro, średnich i małych przedsiębiorców. Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawiania właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu i trybu współdziałania Straży Granicznej z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji - wiodące Ministerstwo Obrony Narodowej – współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Mariusz Kamiński Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej, płk SG Andrzej Fijałkowski, tel.: 22 500 40 40, e-mail: andrzej.fijałkowski@strazgraniczna.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22 marca 2023 r.</p> <p>Źródło ustawy z dnia 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...),</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, w miejsce tracącego moc dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad współdziałania Straży Granicznej z Siłami Powietrznymi i Marynarką Wojenną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony granicy państwowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1212), wynika z faktu wejścia w życie ustawy z dnia 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), która w art. 2 dokonuje zmian w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zwanej dalej „ustawą o SG”, w tym uchyla przepis (ust. 3 w art. 19 ustawy o SG) stanowiący dotychczasową podstawę prawną do wydania obecnie obowiązującego rozporządzenia. Konsekwencją uchylecia przedmiotowego przepisu jest automatyczna utrata mocy obowiązującej aktu wykonawczego wydanego na tej podstawie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu zrealizowania obowiązku nałożonego na Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczącego wydania aktu wykonawczego do znowelizowanej ustawy oraz uwzględnienia zmian merytorycznych wprowadzonych przedmiotową nowelizacją, związanych z rozszerzeniem obszaru współpracy o granicę lądową, należy opracować projekt uwzględniający powyższe kwestie.
Projekt określi sposób i tryb współpracy Straży Granicznej i Sił Zbrojnych RP w rozszerzonym obszarze tej współpracy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestie regulowane w projekcie nie podlegały ocenie w odniesieniu do innych krajów, ponieważ są indywidualne dla każdego kraju. Projektodawca nie posiada również żadnych danych i informacji o ewentualnych możliwych rozwiązaniach współdziałania w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komendant Główny Straży Granicznej	1	Dane własne	organizuje i koordynuje współdziałanie SG z SZ RP w zakresie ochrony granicy państwowej na lądzie i morzu
Straż Graniczna	ok 15.000	Dane własne	Praktyczna realizacja współdziałania, w tym prowadzenie obserwacji i przekazywanie informacji do SZ RP
Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych	1	Dane własne	Organizuje i koordynuje współpracę SG z SZ RP w zakresie ochrony granicy w przestrzeni powietrznej RP

Siły Zbrojne RP	Ok. 100 000	MON	Praktyczna realizacja współdziałania, w tym reagowanie na zagrożenia po otrzymaniu informacji przekazywanych przez SG
Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej	38 mln	GUS	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa obywateli oraz poziomu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Wprowadzenie niezbędnych mechanizmów mających zagwarantować, że prawa i wolności jednostki będą przestrzegane.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).
Projekt ze względu na swój charakter nie wymaga prowadzenia konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie będzie miał wpływu na budżet państwa. Realizacja współdziałania będzie się odbywać na dotychczasowych zasadach i poszczególne formacje będą finansować realizację ich zadań w ramach budżetów pozostających w ich dyspozycji.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

ceny stałe z r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt pozostaje bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
X nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Projekt nie ma wpływu na pozostałe obszary określone w pkt 10 OSR.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Projekt ze względu na charakter spraw w nim regulowanych nie będzie ewaluowany.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
Załączników brak.								